OBCHOD S LIDMI

NIKOLA CHVÁTALOVÁ
nikola.chvatalova@amo.cz

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání tří klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO a EU.

studentsummit.cz
summit@amo.cz
facebook.com/studentsummit
instagram.com/praguestudentsummit
twitter.com/studentsummit
youtube.com/studentsummit

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu avzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Nikola Chvátalová

Autorka je spolupracovnicí Asociace pro mezinárodní otázky a členkou přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Autor: Nikola Chvátalová
Imprimatur: Jan Doležal, František Novotný, Barbora Novotná, Šimon Presser
Jazyková úprava: David Bouz, Alžběta Filipková, Jan Venc
Sazba: Petra Hubatková
Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro potřeby XXIV. ročníku Pražského studentského summitu.
© AMO 2018

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)
Žitná 27, 110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 813 460, e-mail: summit@amo.cz
IČ : 65 99 95 33

www.amo.cz
www.studentsummit.cz

1 Úvod — 3
2 Rozlišení základních pojmů a jejich definice — 3
3 Příčiny obchodu s lidmi — 4
4 Proces obchodu s lidmi — 4
5 Formy vykořisťování — 5
5. 1 Obchod s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování — 5
5. 2 Obchod s lidmi za účelem nucené práce — 6
5. 3 Obchod s dětmi (dětská prostituce, vojáci, nelegální adopce) — 6
5. 4 Další formy obchodu s lidmi — 6
6 Oběti obchodování s lidmi — 7
7 Role pachatele v procesu obchodování — 7
8 Strategie boje proti obchodu s lidmi — 8
9 Problematika na půdě mezinárodních organizací — 8
9. 1 Organizace spojených národů — 8
9. 2 Dokumenty dalších mezinárodních organizací — 10
10 Závěr — 10
Otázky pro jednání — 11
Doporučené zdroje — 11
Seznam použitých zdrojů — 12

1 Úvod

Obchodování s lidmi je rozšířeno po celém světě. Přesná čísla nejsou zjistitelná, přesto se uvádí, že ročně je obchodováno asi se 700 tisíci až 2 miliony osob, z toho se 300 až 500 tisíci osob v Evropě. Roční zisky obchodníků jsou odhadovány na 8,5–12 miliard eur.[1] Jedná se zpravidla o aktivitu kriminálních organizovaných skupin, která po nelegálním obchodu s drogami a zbraněmi patří k nejlukrativnějším.[2]

> **Ročně je obchodováno asi se 700 tisíci až 2 miliony osob.**

Obchod s lidmi můžeme nalézt už v historii, jednalo se například o pořádání trhů s otroky, prodávání nevěst a dětí. Přesto prošel obchod s lidmi vývojem. Stále jsou nejčastějšími oběťmi ženy, nicméně čím dál víc se zvětšuje podíl mužů a dětí zapojených do obchodu s lidmi. V roce 2014 děti tvořily 28 % obětí a muži 21 %. Zároveň se zvětšuje podíl osob, se kterými je obchodováno za účelem nucené práce.[3]

Tato činnost organizovaných kriminálních skupin je těžko monitorovatelná a odhalitelná. Jedná se o problém, který přesahuje hranice jednotlivých států a stal se globální výzvou. Jeho potírání je velmi problematické a bez mezinárodní spolupráce takřka nemožné.

2 Rozlišení základních pojmů a jejich definice

Musíme začít s definicí **organizovaného zločinu (OZ)**, jelikož obchod s lidmi představuje jeho závažnou formu a tvoří nezanedbatelnou část jeho příjmů. Definic organizovaného zločinu je mnoho, pro potřeby tohoto background reportu budeme pracovat se Šmídovým překladem Haganovy definice. „OZ je zločinem, který je prováděn trvale existujícími organizovanými skupinami, které monopolizují ilegální podnikání skrze násilí a hrozby násilím a zajišťují si beztrestnost prostřednictvím korupce."[4] OZ poskytuje zboží nebo služby, které jsou nelegální, regulované nebo obtížně dostupné, ale společností žádané. Uspokojují poptávku například po hazardu, sexuálních službách, levné pracovní síle, převaděčství a po produktech, které nelze získat legální cestou (drogy, doklady, cestovní pasy, víza, kradené umělecké předměty, pornografie).[5]

Často používaná mezinárodní definice **obchodu s lidmi** (tzv. palermská) je uvedena v *Protokolu o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zvláště se ženami a dětmi* z roku 2000 a definuje obchod s lidmi jako „najímání, přepravu, převoz, přechovávání nebo přijetí osob za účelem zneužívání za hrozby použití síly nebo jiných forem donucení, za pomoci únosu, podvodu, uvedení v omyl nebo zneužití moci či stavu bezbrannosti nebo pomocí předání nebo přijetí plateb či výhod, a to za účelem získání souhlasu osoby mající kontrolu nad jinou osobou. Zneužívání zahrnuje prostituci jiných osob nebo jiné formy sexuálního vykořisťování, nucenou práci či služby, žebrání, otroctví či praktiky podobné otroctví, nevolnictví nebo odebírání lidských orgánů."[6]

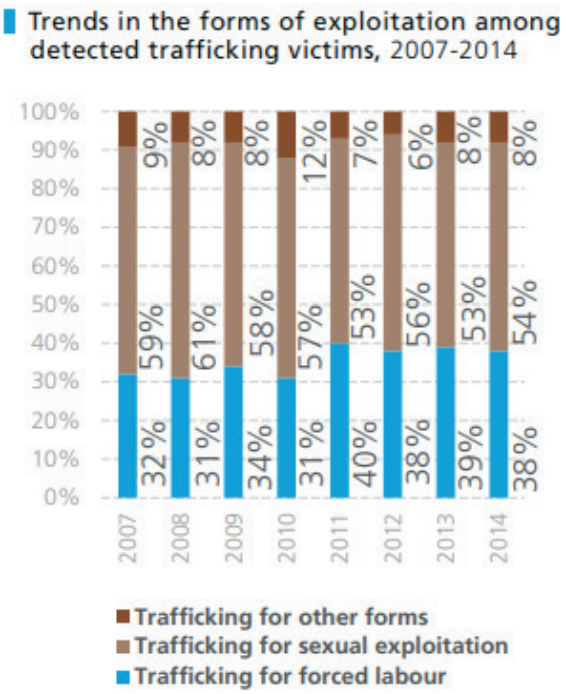

Obr. 1: Tabulka z UNODC Global report znázorňuje procentuální rozdělení podle toho, za jakým účelem je s lidmi obchodováno.[54]

Musíme od sebe odlišit obchodování s lidmi (human trafficking) a **pašeráctví/převaděčství** (human smuggling). Oba problémy spolu do určité míry souvisí a překrývají se. Ve mnoha

případech si osoby vydělávají tím, že jsou vykořisťovány, aby mohly zaplatit pašerákům. A to jak před převedením v tranzitní zemi nebo zemi původu, tak po převedení. Pašování lidí znamená nelegální přesun přes hranice do jiné země, za který je účtován poplatek. Po přesunutí přes hranice kontakt s pašerákem končí a nedochází k následnému vykořisťování, jako tomu je v případě obchodu s lidmi.[7] Obchodování, na rozdíl od pašování, nevyžaduje nutně přesun přes hranice, s člověkem může být obchodováno i v rámci jednoho státu. Pašování je definováno *Protokolem OSN proti pašování přistěhovalců po zemi, po moři a letecky.*[8]

Praní špinavých peněz (money laundering) představuje aktivitu, při které jsou peníze získané nelegálním způsobem vráceny do legální sféry ekonomiky. Jedná se o vícestupňový a složitý proces, kterým organizované kriminální skupiny legalizují své zisky například z obchodu s lidmi, zbraněmi a drogami.[9] Právně se takové aktivity označují jako legalizace výnosů z trestné činnosti a běžně spočívají například v převodech peněz mezi účty či měnami, v nákupech cenných papírů či nemovitostí nebo v nadhodnocování fakturovaných služeb.

3 Příčiny obchodu s lidmi

Mezi příčiny obchodu s lidmi v zemích odkud obchodovaní pocházejí (tzv. push faktory) počítáme chudobu a politickou nestabilitu v zemích původu obětí, nedostatečný přístup ke vzdělání, vysokou míru nezaměstnanosti, hospodářskou nestabilitu, sociální nerovnost, tlak okolí a rodiny, porušování lidských práv v zemích původu, nedostatečnou informovanost a právní negramotnost. Příčiny obchodu s lidmi v cílových oblastech označujeme jako tzv. pull faktory. Mezi ně řadíme poptávku po levném a prodejném sexu, mýtus o lepších a skvělých možnostech v cílových zemích a poptávku po levné pracovní síle.[10]

4 Proces obchodu s lidmi

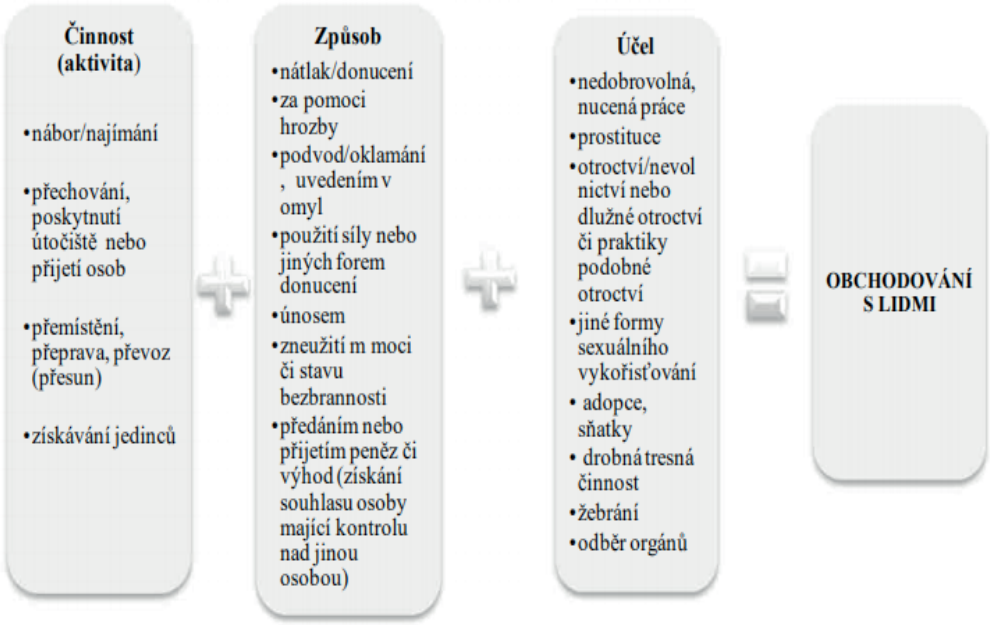

Obr. 2: Tři hlavní charakteristiky definující obchod s lidmi dle Blatníkové[55]

První sloupec označený „činnost" ukazuje to, co bylo uskutečněno. Sloupec „způsob" popisuje jakým způsobem to bylo provedeno. Poslední sloupec „účel" popisuje důvody k realizaci daných kroků a vyjmenovává jejich účel.

Dle Janošece a Kubečkové má proces obchodování s lidmi tyto fáze:[11]

1. „rekrutace obchodovaných osob v zemích původu;
2. migrace (překročení hranic) obchodovaných osob;
3. zajištění pobytu (doprava, ubytování) obchodovaných osob;
4. vykořisťování obchodovaných osob (nelegální podnikání);
5. realizace nelegálních příjmů z obchodu s lidmi (praní špinavých peněz);
6. odchod obchodované osoby."

Země můžeme rozdělit na **zdrojové, tranzitní a cílové**. Toto dělení může být matoucí, jelikož mnoho zemí spadá do více kategorií. Obecně ve zdrojových zemích dochází k rekrutaci obětí, které jsou potom přemístěny skrze tranzitní země do zemí cílových. Tranzitní země jsou charakteristické výhodným geografickým umístěním, slabými hraničními kontrolami, vyšší mírou korupce úředníků a spolupráce s kriminálními organizovanými skupinami. Cílové země přijímají obchodované a bývají ekonomicky více prosperující než zdrojové země. V rozmezí let 2010 až 2012 bylo s 34 % lidí obchodováno v rámci jedné země, s dalšími 40 % lidí v rámci regionu (například v Evropě, jižní Asii) a s 26 % lidí napříč kontinenty.[12] Trasy obchodu s lidmi jsou flexibilní a často se mění.

5 Formy vykořisťování

Vykořisťování obětí může nabývat rozličných forem. Rozlišujeme šest základních forem obchodu s lidmi. Jedná se o sexuální vykořisťování, domácí práce, nucené práce, nucené sňatky, odebírání orgánů a organizované žebrání.[13]

Obr. 3: Grafika znázorňující různé formy vykořisťování dle UNODC 2016 Global report on Trafficking in Persons[56]

5. 1 Obchod s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování

Sexuální vykořisťování je nejběžnější formou obchodu s lidmi. Nejčastěji se jedná o ženy a dívky, se kterými bylo pod příslibem lepšího života a velkého výdělku obchodováno někdy i přes hranice státu (tím se umocňuje jejich vykořeněnost, jelikož nemusí znát jazyk, kulturu a místo, kde se ocitly – o to těžší je pro oběti vzdorovat). Jsou nucené pracovat v nelidských pod-

mínkách pod hrozbou užití násilí a výjimkou není ani vytvoření závislosti na drogách za účelem větší oddanosti a poslušnosti. Ženy a mladé dívky jsou nuceny k prostituci a poskytování sexuálních služeb. Mezi nejčastější místa, kde můžeme narazit na takové obchodované osoby, řadíme strip bary a noční kluby, masážní salony, společnosti poskytující eskort a priváty.[14] Situace napříč zeměmi se ale různí podle toho, zda některé země legalizovaly placený sex, či nikoliv.

5. 2 Obchod s lidmi za účelem nucené práce

Definice nucené práce je zahrnuta v *Úmluvách* Mezinárodní organizace práce (ILO) č. 29[15] a 105.[16] Nucená práce je v Úmluvě definována jako „každá práce nebo služba, která se na kterékoli osobě vymáhá pod pohrůžkou jakéhokoli trestu a ke které se řečená osoba nenabídla dobrovolně."[17] Lidé jsou získáváni příslibem za práci s dobrým výdělkem. Nejčastěji pracují ve stavebnictví, zemědělství a průmyslu v nehumánních podmínkách, jsou vystavováni hrubému zacházení od svých vykořisťovatelů, snáší fyzické újmy, porušování závazků ve smlouvě (pokud vůbec nějaká existuje), zadržování výplat a osobních/cestovních dokladů. Nejčastěji pracují za minimální mzdu přes 12 hodin denně bez možnosti přestávek a volna mezi směnami.[18]

5. 3 Obchod s dětmi (dětská prostituce, vojáci, nelegální adopce)

Opční protokol (jedná se o dodatkový protokol k mezinárodní úmluvě, ke kterému nemusí přistoupit všechny smluvní strany) k *Úmluvě o právech dítěte a obchodování s dětmi, dětské prostituci a dětské pornografii*[19] zpřesnil definice těchto jevů a rozšířil definici obchodování s dětmi začleněním nesexuálních forem tohoto obchodu. Prodejem dětí se tedy rozumí:

1. „nabízení, předávání či přijímání dítěte jakýmikoliv prostředky za účelem:
   a. sexuálního vykořisťování dítěte;
   b. převozu/odebrání orgánů dítěte za účelem zisku;
   c. zapojení dítěte do nucené práce;
2. získávání souhlasu k adopci dítěte zprostředkovatelem za použití nepřípustných prostředků v rozporu s platnými mezinárodněprávními dokumenty o adopci."[20]

Ve válečných konfliktech jsou i děti zneužívány jako ozbrojení bojovníci, případně vykonávají nebojové práce (poslové, nošení zásob, kuchaři). Často dochází k jejich sexuálnímu zneužívání ostatními bojovníky.[21] Objevil se také fenomén dětského sexuálního turismu, kdy osoby cestují, aby se zúčastnily komerčního sexuálního styku s dítětem.[22]

5. 4 Další formy obchodu s lidmi

Nucené sňatky znamenají koupi nevěsty a její následné vykořisťování (poskytování sexuálních služeb a vykonávání domácích prací). V určitých případech se může jednat o snahu chudých rodin vylepšit svou ekonomickou situaci nebo o uzavírání sňatků za účelem získání trvalého pobytu.[23]

Organizované žebrání je dalším fenoménem, který nejčastěji postihuje děti, staré lidi a postižené. V mnoha případech jsou takové osoby úmyslně mrzačeny, aby vzbuzovaly větší soucit a zvyšovaly šance na získání almužny. Zvláště ve velkých městech jsou příjmy z pouličního žebrání velmi vysoké.[24] Jde o fenomén typický například pro Indii a další státy jihovýchodní Asie.

Obchod s lidmi za účelem **odejmutí orgánů** představuje další závažnou formu obchodu s lidmi. Je ale odlišná v tom, že vyžaduje speciální znalosti a dovednosti.[25]

Další formou vykořisťování jsou nucené **domácí práce.** Osoby jsou izolovány a nuceny vykonávat domácí práce v domovech jiných osob za otrockých podmínek – dlouhá pracovní doba, nedostatek přestávek, nízká mzda. Výjimkou není ani nucení k prostituci nebo k poskytování sexuálních služeb majiteli.[26]

6 Oběti obchodování s lidmi

Typickými oběťmi obchodu s lidmi jsou osoby pocházející ze sociálně, ekonomicky a kulturně nestabilních regionů a chudých nefunkčních rodin. Takové osoby nejčastěji hledají možnosti vyššího výdělku a jsou ochotny za prací i cestovat, protože musí živit rodinu. Za rizikové skupiny považujeme například ženy a děti, osoby živící se dobrovolně prostitucí a pracovní migranty. Dále lidi z nestabilního a nefungujícího prostředí (osoby, které již vykonávají nelegální činnost) a členy marginalizovaných skupin.[27] Může se ale často jednat i o osoby unesené proti své vůli. Není výjimkou, že se oběťmi vykořisťování stanou au-pair pracovníci, u kterých rodiny často očekávají, že budou pracovat nad rámec svých povinností.[28]

> **Typickými oběťmi obchodu s lidmi jsou osoby pocházející ze sociálně, ekonomicky a kulturně nestabilních regionů a chudých nefunkčních rodin.**

Oběť vykořisťování prokazuje známky špatného fyzického i psychického stavu. Často je vystavena nebezpečí a hrozbě násilí a prochází řadou traumatických situací (vydírání, odepření zdravotní péče, nucení násilím).[29] Taková osoba se stává věcí a je s ní zacházeno jako s majetkem, který je často i několikrát přeprodán dál.

Oběť vykořisťování si následky nese doživotně. Takové osoby velmi často utrpěly psychickou újmu, mohly být vystaveny zdravotním rizikům (HIV/AIDS i jiné sexuáně přenosné choroby). Velmi často se u nich projevuje pocit úzkosti a nebezpečí, strach, trauma, ztráta paměti, deprese a sebevražedné sklony. Oběti obchodu s lidmi často trpí posttraumatickou stresovou poruchou. Extrémně náchylné jsou děti a mladiství, jejichž emoční, fyzický i psychický vývoj může být vážně poznamenán. Není výjimkou, že se oběti poté pohybují na okraji společnosti, protože do ní nemohou zapadnout (zvláště v případě, že existuje kulturní a jazyková bariéra). Konkrétně oběti sexuálního vykořisťování musí čelit stigmatu a negativní reakci nejen ze strany společnosti společnosti, ale také rodiny a přátel.[30]

Vykořisťování také ovlivňuje fyzickou stránku člověka. V případě vykořisťování za účelem práce jsou osoby často vybírány na základě jejich fyzických znaků, v případě dětí je ideální jejich výška a obratnost, jelikož mohou pracovat v místech, kam se dospělý těžko dostane. Následkem může být ale zastavení růstu a náchylnost k artritidě ve stáří. Globálně jsou nejlépe zpracovány následky sexuálního vykořisťování u žen. Většina takových obětí zažila fyzické a sexuální násilí a nucení k poskytování sexuálních služeb. Tyto ženy trpí bolestmi v mnoha oblastech, projevují se u nich neléčené gynekologické problémy, sexuálně přenosné choroby a mají vyšší pravděpodobnost onemocnění virem HIV.[31]

Oběti vykořisťování bývají často nuceny k požívání alkoholu a drog. Sexuálně vykořisťované ženy jsou k tomu nuceny z toho důvodu, aby mohly pracovat déle, zvládly více zákazníků a mohly provádět věci, které jsou nebezpečné nebo se kterými by jinak nesouhlasily. Požití takových látek může sice zmírnit bolest, ale vede k závislosti a nevratnému poškození orgánů, infekčním onemocněním (jehly), předávkování a ke smrti.[32]

7 Role pachatele v procesu obchodování

„Obchodování s lidmi může být realizováno na neformálních, spontánních a nestrukturovaných kontaktech, ale i na úrovni vysoce organizované mezinárodní kriminální sítě. Menší skupiny mohou být propojeny rodinnými či etnickými vazbami. Rozsáhlé kriminální sítě typické vysokou organizovaností fungují spíše mezinárodně a kontrolují celý proces od náboru oběti až po její vykořisťování.“[33]

Pro obchodníky s lidmi je klíčová výnosnost. Vedle obchodu se zbraněmi a drogami je právě obchodování s lidmi jednou z nejvýnosnějších forem organizované trestné činnosti. „Obchod s lidmi je často popisován jako činnost přinášející vysoký zisk za nízkého rizika.“[34] Výnosnost je determinována velkými zisky a malým rizikem odhalení i díky tomu, že je malá pravděpodobnost, že oběť naváže kontakt s policií a v případě trestního řízení bude ochotna svědčit.[35] Důvodem může být obava z pomsty, nedůvěra k policii a strach o svůj život nebo svou rodinu. Důvodem může být také komunikační jazyková bariéra nebo překážky způsobené vykořisťovateli (například zabavené doklady).

Také trestní postihy za obchodování s lidmi jsou nižší než při obchodování s narkotiky.

Strukturu organizace popíšeme na příkladu typickém pro skupinu obchodující s lidmi za účelem trvalého sexuálního vykořisťování. Na vrcholu stojí **šéf organizace**, který udržuje celkový dohled nad obchodováním a má z něj největší prospěch. Další osobou je tzv. **tipař**, který vyhledává osoby (např. ženy jako potenciální prostitutky). **Náborář** je osoba, která získává oběť pro obchodování nabízením prací. Další postavou v řetězci je **padělatel** či **zprostředkovatel** dokladů. Potom mluvíme o **přepravci** (dopravci), který odpovídá za transport lidí. **Vykořisťovatel** využívá/vykořisťuje obchodované. **Pasák** nebo **kuplíř** konkrétní oběť „vlastní" a poskytuje ji k určitým službám, vybírá zisky, hlídá je a „chrání". Dále se v řetězci objevují **dohazovači**, kteří kontaktují potenciální zákazníky, a **účetní, personalisté, tlumočníci, úředníci a právníci**.[36]

> **Pro obchodníky s lidmi je klíčová výnosnost. Vedle obchodu se zbraněmi a drogami je právě obchodování s lidmi jednou z nejvýnosnějších forem organizované trestné činnosti.**

8 Strategie boje proti obchodu s lidmi

Existují tři hlavní způsoby boje proti obchodu s lidmi, které se ale v žádném případě vzájemně nevylučují. Naopak je více než vhodné implementovat všechny strategie současně. První je **represivní složka**, která je zároveň nejrozšířenější a nejvyužívanější formou boje proti tomuto fenoménu. Dochází ke kriminalizaci činů, kterých se obchodníci s lidmi dopouštějí. Represe má za cíl potírat jevy, které mohou být na obchodování navázané (např. nelegální migrace a nucená prostituce).[37]

Dalším z přístupů je **ochrana obětí**, protože právě nedostatečná ochrana obětí a jejich rodin vede ke strachu a nedůvěře k vládě a následnému odmítnutí vypovídat před soudem proti svým vykořisťovatelům. Garance dostatečné ochrany obětí zvýší pro pachatele riziko odhalení a zvýší šance na rozkrytí struktur vykořisťovatelů.

Dalším podstatným krokem je **kvalitní prevence**, která může mít různé podoby. Například mohou být provedeny kroky, které by zvýšily povědomí široké společnosti o jejich právech třeba formou informačních a vzdělávacích programů. Zároveň je nutné snažit se zlepšit životní a pracovní podmínky v problematických oblastech, aby lidé nemuseli využívat nabídek obchodníků k udržení humánní úrovně lidského života.[38] Mezi další příklady dobré prevence můžeme uvést vysílání televizních a rozhlasových spotů, pořádání seminářů, projekce filmů a dokumentů, spolupráce s celebritami, které na problematiku upozorní. Například v Moldavsku je lidem, kteří cestují za prací do zahraničí, vkládán do pasu leták s informacemi o obchodu s lidmi.[39] Osvětu se také snaží vést neziskové organizace, které se na problematiku obchodu s lidmi zaměřují.

Evropské země (například Itálie, Belgie, Nizozemsko, Česká republika) zřídily programy na podporu a ochranu obětí obchodování s lidmi. Do pomoci se zapojují nevládní neziskové organizace, klíčová ministerstva a policejní složky. Oběť vykořisťování potřebuje dostatečně dlouhou lhůtu na rozmyšlenou, zda je ochotna spolupracovat s policií a dále jí musí být nabídnuta dostatečná alternativa, aby byla ochotna opustit prostředí, ve kterém je vykořisťována. Konkrétně se tím myslí bezpečné ubytování, zajištění základních životních potřeb a perspektivy do budoucna.[40] Dále základní lékařská pomoc, překladatelské a tlumočnické služby a poradenství o právech oběti.[41]

9 Problematika na půdě mezinárodních organizací

9. 1 Organizace spojených národů

Na půdě OSN je problematice organizovaného zločinu a s ním souvisejícím tématům věnována pozornost v Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC). V rámci CCPCJ (Komise OSN pro prevenci kriminality a trestní spravedlnost) bylo při-

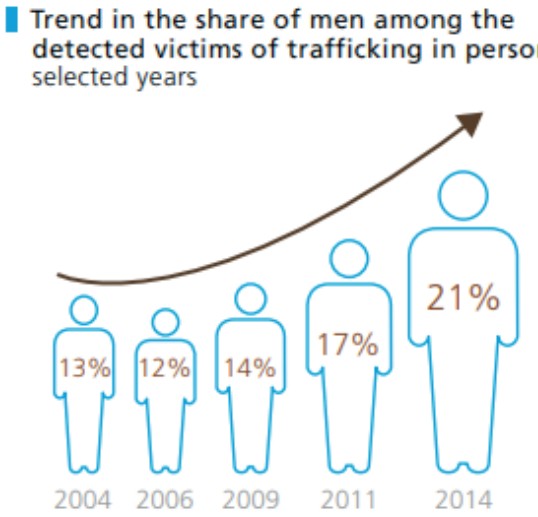

Obr. 4: Graf znázorňující nárůst obětí mužského pohlaví zapojených do obchodu s lidmi dle UNODC 2016 Global report on Trafficking in Persons.

jato mnoho mezinárodně důležitých úmluv, konkrétně se jedná například o *Úmluvu o boji proti nadnárodnímu organizovanému zločinu*. UNODC vydává mnoho dalších publikací mapujících problematiku obchodu s lidmi, klíčovým dokumentem je pak *Global report on trafficking in persons*. Úřad zároveň publikuje tzv. country profiles, ve kterých je nastíněna situace týkající se obchodování s lidmi v určitých zemích/regionech. Úřad se také věnuje výzkumu a od roku 2012 sbírá data, která pravidelně zpracovává do svých publikací. UNODC se věnuje prevenci obchodu s lidmi, ochraně obětí a stíhání zločinců (obchodníků) a strategii proti obchodu s lidmi shrnuje v dokumentu *A Comprehensive Strategy to Combat Human Trafficking and Smuggling of Migrants* (2012).[42]

ICAT (Inter-Agency Coordination Group against Trafficking in Persons) je politické fórum pověřené koordinací politik mezi agenturami OSN a dalšími mezinárodními organizacemi za účelem zajištění komplexního přístupu v boji s obchodem s lidmi. Dochází zde k výměně informací a zkušeností v oblasti boje s obchodem s lidmi. Cílem je snažit se o komplexní přístup k problematice včetně prevence a ochrany obětí.[43]

Organizace spojených národů také vydala mnoho dokumentů, z nichž stěžejní jsou vyjmenovány níže:

Prvním zásadním dokumentem je **Úmluva OSN o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob**[44] z roku 1949. Strany se zavazují k potrestání osob, které vykořisťují osoby za účelem prostituce, financují a jinak se zapojují do provozování nevěstinců (poskytují prostory atd.), zavazují se chránit zvláště ženy a děti a kontrolovat veřejná místa, kde typicky k obchodu s lidmi dochází (letiště, železnice, přístavy).

Klíčovým dokumentem je **Úmluva OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (UNTOC)**[45] z roku 2000, jejímž cílem je podpora spolupráce, účinnější předcházení a boj s nadnárodním organizovaným zločinem. Konkrétně je v něm zmíněna trestnost účasti v organizované zločinecké skupině, opatření k boji proti praní špinavých peněz, trestnost korupce, společná vyšetřování, ochrana svědků a pomoc obětem a jejich ochrana.

Úmluva je doplněna dvěma protokoly, a to **Protokolem o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zvláště se ženami a dětmi** (známý jako tzv. Palermský protokol) a **Protokolem proti pašování přistěhovalců po zemi, po moři a letecky**. Konkrétně v Palermském protokolu si strany uvědomují závažnost situace a nutnost mezinárodní spolupráce (v zemích původu, tranzitních i cílových zemích) za účelem potlačení obchodování s lidmi, potrestání pachatelů a ochrany obětí. Odkazují se na důležitost *Úmluvy OSN proti nadnárodnímu OZ*. Země jsou zavázány přijmout legislativu kriminalizující takové chování a zabezpečit pomoc obětem obchodu s lidmi. Zároveň jsou země nabádány k takovým aktivitám, kterými by se snažily o prevenci a potírání obchodu s lidmi. Odkazuje se zde také na důležitost hraničních kontrol za účelem zamezení obchodování lidí přes hranice.

V roce 2010 došlo k vydání **Globálního akčního plánu OSN v boji s obchodem s lidmi**,[46] ve kterém najdeme odkazy na dříve přijaté klíčové dokumenty a rezoluce (právě na výše zmíněné Protokoly) a další regionální a mezinárodní iniciativy. Velký důraz je kladen na schopnost členských států spolupracovat mezi sebou a s dalšími mezinárodními organizacemi. Dokument je rozčleněn na části týkající se prevence obchodu s lidmi, ochrany obětí, stíhání trestných činů souvisejících s obchodem s lidmi a zlepšování spolupráce v této oblasti. Strany si uvědomují důležitost vytvoření globálního akčního plánu proti obchodu s lidmi, který by pomáhal členským stranám posilovat své závazky při boji s obchodem s lidmi a působit preventivně proti tomuto jevu, zavazují se respektovat lidská práva, pomáhat obětem obchodování a stíhat jejich vykořisťovatele, aktivně zvyšovat povědomí veřejnosti o problematice obchodu s lidmi a spolupracovat se soukromými subjekty a médii. Dokument dále nabádá státy, aby ratifikovaly *Úmluvu OSN proti mezinárodnímu organizo-*

vanému zločinu[47] a její dva doplňující protokoly a plně a efektivně implementovaly mechanismy zmíněné v daných dokumentech. Dokumentem se zřizuje fond pro oběti obchodu s lidmi. Jedná se o první globální nástroj, který má chránit a pomáhat obětem obchodování s lidmi. Zajišťuje humanitární, právní a finanční pomoc obětem skrze spolupráci s mnoha neziskovými organizacemi. Do fondu přispívají jak členské státy, tak soukromí přispěvatelé.[48]

Dalším dokumentem, který stojí za zmínku, je poměrně obsáhlá **Globální zpráva OSN o zločinu obchodování s lidmi** [49] z roku 2016, která podrobně popisuje vývoj problematiky obchodu s lidmi od poslední stejnojmenné zprávy z roku 2014. Z dat, která UNODC dlouhodobě sbírá, byly vytvořeny přehledné grafy a tabulky popisující současnou celosvětovou situaci se zaměřením na problematiku obchodování s lidmi. Podrobně popisuje „trendy" a změny, které můžeme za poslední roky registrovat. Konkrétně se jedná například o nárůst mužských a dětských obětí obchodování s lidmi, tak jako narůstající počet obětí nucených prací. Na problematiku nahlíží i z hlediska vyšetřování, stíhání a odsouzení pachatelů. Dále se například snaží vysvětlit souvislost mezi migrací a obchodem s lidmi a věnuje se faktorům, které ovlivňují náchylnost určitých oblastí a regionů k těmto fenoménům. Nabízí skvěle zpracované přehledy jednotlivých regionů a oblastí, kde jsou shrnuty klíčové poznatky, profily obětí a vykořisťovatelů, formy vykořisťování a trasy typické pro danou oblast.

9. 2 Dokumenty dalších mezinárodních organizací

- Úmluva Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi[50]
- Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 29 o nucené nebo povinné práci[51]
- International Organization for Migration (IOM) je mezivládní organizace, která se snaží o prevenci a potírání obchodu s lidmi, zaměřuje se na výměnu informací mezi odborníky, na země původu obětí obchodu, tvoří informační kampaně pro rizikové skupiny a veřejnost a kromě prevence se také věnuje výzkumu.[52]

10 Závěr

Obchodníci s lidmi produkují obrovské zisky srovnatelné s příjmy z narkotik a prodeje zbraní.[53] Zároveň jsou vystaveni nižšímu riziku, jelikož spoléhají na neochotu obětí mluvit a na malé trestní postihy. Oběti jsou vystaveny různým formám vykořisťování, například sexuálnímu vykořisťování, nucené práci, nuceným sňatkům, odebíráním orgánů a dalším. Obchodníci s lidmi často tvoří těžko rozkrývatelné mezinárodní sítě, přes které obchod provozují. Boj proti obchodu s lidmi a organizovanému zločinu jako takovému by měl být mezinárodní prioritou. Jedná se o globální problém, který nelze vyřešit bez mezinárodní spolupráce. Organizovaný zločin a jeho formy ohrožují stabilitu mnoha států na světě, nabourávají víru společnosti v právní stát a vládní struktury a ničí životy milionům lidí.

Otázky pro jednání

1. Jaké mezinárodní úmluvy týkající se obchodu s lidmi ratifikoval váš stát?
2. Jaké kroky podniká vaše země v boji s organizovaným zločinem?
3. Je vaše země spíše zdrojovou/cílovou/tranzitní zemí?
4. Podepsala a ratifikovala vaše země Palermský protokol? V případě, že ne, z jakého důvodu?
5. Měla by se nějakým způsobem upravit strategie UNODC v boji s obchodem s lidmi?
6. Jak zajistit kvalitní prevenci? Jak předcházet obchodování s lidmi?
7. Jaká je nejlepší strategie boje proti obchodu s lidmi? Je represivní přístup účinný?
8. Jak nejlépe zajistit ochranu obětí tak, aby neměly obavy a neodmítly např. vypovídat před soudem?
9. Jak nastavit mezinárodní spolupráci v oblasti, aby byl přístup komplexní? Co je potřeba k tomu, aby státy mohly společně efektivně bojovat proti obchodu s lidmi?

Doporučené zdroje

Na oficiálních stránkách Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu naleznete mnoho témat příbuzných problematice organizovaného zločinu a obchodu s lidmi. Dozvíte se základní informace o obchodu s lidmi, jaké kroky Úřad podniká v boji proti tomuto problému, naleznete zde i odkazy na zajímavé iniciativy a stránky věnující se obchodování s lidmi a jsou zde k dohledání veškeré publikace a dokumenty. Za přečtení stojí zejména dokument 2016 Global report on trafficking in persons, který se konkrétně věnuje problematice vývoje obchodu s lidmi od roku 2014. Naleznete zde přehledně zpracovaná stěžejní témata obchodování s lidmi, propracované grafy a tabulky a velmi užitečná shrnutí pro určité světové regiony a oblasti.

informace o obchodu s lidmi na stránkách UNODC

https://www.unodc.org/unodc/en/human-trafficking/index.html?ref=menuside

UNODC publikace zaměřené na problematiku obchodu s lidmi

https://www.unodc.org/unodc/en/human-trafficking/publications.html

2016 Global Report on Trafficking in Persons

https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2016_Global_Report_on_Trafficking_in_Persons.pdf

V případě, že vás zajímá, jak je řešena problematika na evropské úrovni, za návštěvu stojí oficiální stránky Evropské komise, kde naleznete publikace zaměřené na obchod s lidmi, evropskou legislativu a přehledně zpracované vysvětlení problematiky obchodu s lidmi (o co jde, jak to probíhá, jaké jsou příčiny, přístup evropského práva i jakých oblastí se to nejvíce týká).

evropská politika boje proti obchodu s lidmi, legislativa a publikace

http://ec.europa.eu/anti-trafficking/

základní informace o obchodu s lidmi včetně definicí a vysvětlivek

http://ec.europa.eu/anti-trafficking/citizens-corner/trafficking-explained_en

Seznam použitých zdrojů

1 JANOŠEC, Josef a Markéta KUBEČKOVÁ. Úvod do ochrany obyvatelstva proti obchodování s lidmi. The science for population protection [online]. 2011, 2011(1), 33-57 [cit. 2018-07-18]. Dostupné z: http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/10/71.pdf

2 Zpráva o boji proti obchodování s lidmi ve vnějších vztazích EU: Návrh usnesení Evropského parlamentu o boji proti obchodování s lidmi ve vnějších vztazích EU [online]. In: . 2016 [cit. 2018-08-27]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A-8-2016-0205+0+DOC+XML+V0//CS

3 Global Report on Trafficking in Persons 2016 [online]. New York: United Nations Publications, 2016, , 126 [cit. 2018-07-19]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2016_Global_Report_on_Trafficking_in_Persons.pdf

4 ŠMÍD, Tomáš. Teoretické vymezení fenoménu organizovaného zločinu. Politologický časopis. Brno: Mezinárodní politologický ústav, 2008, 3. [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: http://www.politologickycasopis.cz/userfiles/file/2008/3/Polcas_2008_3_pp_270-29 6.pdf

5 ŠMÍD, Tomáš a Petr KUPKA. Český organizovaný zločin: od vyděračů ke korupčním sítím. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2011, 26. ISBN 978-80-210-5618-3.

6 Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime [online]. In: . United Nations, 2000 [cit. 2018-07-25]. Dostupné z: https://www.osce.org/odihr/19223?download=true

7 ČURDOVÁ, Zdenka. Obchod s lidmi. Prevence úrazů, otrav a násilí [online]. 2006(2), 109-118 [cit. 2018-07-17]. ISSN 1804-7858. Dostupné z: http://casopis-zsfju.zsf.jcu.cz/prevence-urazu-otrav-a-nasili/administrace/clankyfile/20120505105247673081.pdf

8 LINHARTOVÁ, Karolína. Proces obchodování s lidmi: Kde, jak a proč k těmto zločinům dochází [online]. 2008 [cit. 2018-07-17]. Dostupné z: http://aa.ecn.cz/img_upload/224c0704b7b7746e8a07df9a8b20c098/KLinhartova_Procesobchodovanislidmi.pdf

9 PAVLÍK, Lukáš. Onshore legalizace výnosů z trestné činnosti. Security Outlines: studentský portál o bezpečnosti [online]. 2017 [cit. 2018-07-20]. Dostupné z: http://www.securityoutlines.cz/onshore-legalizace-vynosu-z-trestne-cinnosti/

10 BLATNÍKOVÁ, Šárka. Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality. Institut pro kriminologii a sociální prevenci [online]. Praha, 2010 [cit. 2018-07-18]. Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/docs/378.pdf

11 JANOŠEC, Josef a Markéta KUBEČKOVÁ. Úvod do ochrany obyvatelstva proti obchodování s lidmi. The science for population protection [online]. 2011, 2011(1), 12 [cit. 2018-10-21]. Dostupné z: http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/10/71.pdf

12 Trafficking Routes. Stop Violence Against Women: The Advocates for Human Rights [online]. 2015 [cit. 2018-07-19]. Dostupné z: http://www.stopvaw.org/trafficking_routes

13 HOLANOVÁ, Klára a kol. Instruktážní manuál pro sociální a terénní pracovníky: Obchod s lidmi [online]. Praha: Denoc, 2007 [cit. 2018-09-12]. Dostupné z: http://www.mvcr.cz/soubor/instruktazni-manual-pro-socialni-pracovniky-pdf.aspx

14 HOLANOVÁ, Klára a kol. Instruktážní manuál pro sociální a terénní pracovníky: Obchod s lidmi [online]. Praha: Denoc, 2007 [cit. 2018-09-12]. Dostupné z: http://www.mvcr.cz/soubor/instruktazni-manual-pro-socialni-pracovniky-pdf.aspx

15 V kompletním znění zde: C029 - Forced Labour Convention, 1930 (No. 29): Convention concerning Forced or Compulsory Labour[online]. 1930 [cit. 2018-07-18]. Dostupné z: http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C029

16 V kompletním znění zde: C105 - Abolition of Forced Labour Convention, 1957 (No. 105): Convention concerning the Abolition of Forced Labour (Entry into force: 17 Jan 1959) [online]. 1957 [cit. 2018-07-18]. Dostupné z: http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:::-NO:12100:P12100_ILO_CODE:C105:NO

17 Úmluva č. 29 o nucené nebo povinné práci. In: Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. Mezinárodní organizace práce, 1930, 1 [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/files/clanky/1171/029.pdf

18 ČURDOVÁ, Zdenka. Obchod s lidmi. Prevence úrazů, otrav a násilí [online]. 2006(2), 109-118 [cit. 2018-07-17]. ISSN 1804-7858. Dostupné z: http://casopis-zsfju.zsf.jcu.cz/prevence-urazu-otrav-a-nasili/administrace/clankyfile/20120505105247673081.pdf 19 Optional Protocol to the Convention

on the Rights of the Child on the sale of children, child prostitution and child pornography. In: United Nations Human Rights: Office of the High Commissioner [online]. New York, 2000 [cit. 2018-08-25]. Dostupné z: https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/opsccrc.aspx

20 BLATNÍKOVÁ, Šárka. Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality. Institut pro kriminologii a sociální prevenci [online]. Praha, 2010 [cit. 2018-07-18]. Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/docs/378.pdf

21 BLATNÍKOVÁ, Šárka. Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality. Institut pro kriminologii a sociální prevenci [online]. Praha, 2010 [cit. 2018-07-18]. Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/docs/378.pdf

22 ČURDOVÁ, Zdenka. Obchod s lidmi. Prevence úrazů, otrav a násilí [online]. 2006(2), 109-118 [cit. 2018-07-17]. ISSN 1804-7858. Dostupné z: http://casopis-zsfju.zsf.jcu.cz/prevence-urazu-otrav-a-nasili/administrace/clankyfile/20120505105247673081.pdf

23 HOLANOVÁ, Klára a kol. Instruktážní manuál pro sociální a terénní pracovníky: Obchod s lidmi [online]. Praha: Denoc, 2007 [cit. 2018-07-20]. Dostupné z: http://www.mvcr.cz/soubor/instruktazni-manual-pro-socialni-pracovniky-pdf.aspx

24 BLATNÍKOVÁ, Šárka. Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality. Institut pro kriminologii a sociální prevenci [online]. Praha, 2010 [cit. 2018-07-18]. Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/docs/378.pdf

25 Trafficking in Persons for the Purpose of Organ Removal [online]. In: . Vienna: United Nations, 2015, 6 [cit. 2018-10-21]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/human-trafficking/2015/UNODC_Assessment_Toolkit_TIP_for_the_Purpose_of_Organ_Removal.pdf

26 HOLANOVÁ, Klára a kol. Instruktážní manuál pro sociální a terénní pracovníky: Obchod s lidmi [online]. Praha: Denoc, 2007 [cit. 2018-07-20]. Dostupné z: http://www.mvcr.cz/soubor/instruktazni-manual-pro-socialni-pracovniky-pdf.aspx

27 HOLANOVÁ, Klára a kol. Instruktážní manuál pro sociální a terénní pracovníky: Obchod s lidmi [online]. Praha: Denoc, 2007, 14-17 [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: http://www.mvcr.cz/soubor/instruktazni-manual-pro-socialni-pracovniky-pdf.aspx

28 Závažné pracovní vykořisťování: pracovníci pohybující se v rámci EU nebo směrem do EU. In: European Union Agency for Fundamental Rights [online]. Agentura Evropské unie pro základní práva, 2015, 1 [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-severe-labour-exploitation-summary_cs.pdf

29 HOLANOVÁ, Klára a kol. Instruktážní manuál pro sociální a terénní pracovníky: Obchod s lidmi [online]. Praha: Denoc, 2007 [cit. 2018-09-12]. Dostupné z: http://www.mvcr.cz/soubor/instruktazni-manual-pro-socialni-pracovniky-pdf.aspx

30 Impact of Human Trafficking on Victims. In: Human Trafficking Search [online]. [cit. 2018-10-22]. Dostupné z: http://humantraffickingsearch.org/impact/

31 An Introduction to Human Trafficking: Vulnerability, Impact and Action. In: Human Trafficking Search [online]. 2008: UNODC, Vienna, 82-83 [cit. 2018-10-22]. Dostupné z: https://www.un.org/ruleoflaw/files/Intro_Human_Trafficking.pdf

32 An Introduction to Human Trafficking: Vulnerability, Impact and Action. In: Human Trafficking Search [online]. 2008: UNODC, Vienna, 85 [cit. 2018-10-22]. Dostupné z: https://www.un.org/ruleoflaw/files/Intro_Human_Trafficking.pdf

33 BLATNÍKOVÁ, Šárka. Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality. Institut pro kriminologii a sociální prevenci [online]. Praha, 2010 [cit. 2018-07-18]. Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/docs/378.pdf

34 Obchod s lidmi za účelem nucené práce v Evropě [online]. In: . La Strada Česká republika, 2006, 11 [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: http://www.strada.cz/images/Publikace/Obchodovani/obchod_s_lidmi_za_ucelem_nucene_prace_v_evrope.pdf

35 HANZELKA, Jan. Obchodování s lidmi na území ČR. Sekuriťáci: Studentský portál o bezpečnosti [online]. 2015 [cit. 2018-07-19]. Dostupné z: http://www.sekuritaci.cz/obchodovani-s-lidmi-na-uzemi-cr/

36 BLATNÍKOVÁ, Šárka. Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality. Institut pro kriminologii a sociální prevenci [online]. Praha, 2010 [cit. 2018-07-18]. Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/docs/378.pdf

37 BABICKÁ, Karolína. Proces obchodování s lidmi: Kde, jak a proč k těmto zločinům dochází: Strategie boje proti obchodu s lidmi [online]. In: . 2008 [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: https://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/proces-obchodovani-s-lidmi-kde-jak-a-proc-k-temto-zlocinum-dochazi

38 LINHARTOVÁ, Karolína. Proces obchodování s lidmi: Kde, jak a proč k těmto zločinům dochází [online]. 2008 [cit. 2018-07-17]. Dostupné z: http://aa.ecn.cz/img_upload/224c0704b7b7746e8a07df9a8b20c098/KLinhartova_Procesobchodovanislidmi.pdf

39 HOLANOVÁ, Klára a kol. Instruktážní manuál pro sociální a terénní pracovníky: Obchod s lidmi [online]. Praha: Denoc, 2007, 36 [cit. 2018-10-21]. Dostupné z: http://www.mvcr.cz/soubor/instruktazni-manual-pro-socialni-pracovniky-pdf.aspx

40 HOLANOVÁ, Klára a kol. Instruktážní manuál pro sociální a terénní pracovníky: Obchod s lidmi [online]. Praha: Denoc, 2007, 26-27 [cit. 2018-10-21]. Dostupné z: http://www.mvcr.cz/soubor/instruktazni-manual-pro-socialni-pracovniky-pdf.aspx

41 Úmluva Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi. In: Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky [online]. 2005, 6 [cit. 2018-10-21]. Dostupné z: http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=127708

42 UNODC Comprehensive Strategy to Combat Human Trafficking and Smuggling of Migrants. United Nations Office on Drugs and Crime [online]. Vienna, 2012 [cit. 2018-07-21]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/human-trafficking/UNODC_Strategy_on_Human_Trafficking_and_Migrant_Smuggling.pdf

43 The Inter-Agency Coordination Group against Trafficking in Persons (ICAT) [online]. In: . [cit. 2018-08-25]. Dostupné z: http://icat.network/

44 V celém znění zde: Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the Exploitation of the Prostitution of Others. United Nations Human Rights: Office of the High Commissioner [online]. 1949 [cit. 2018-07-20]. Dostupné z: https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/TrafficInPersons.aspx

45 Celý text i s protokoly zde: United Nations Convention Against Transnational Organized Crime and the Protocols Thereto. United Nations Office on Drugs and Crime [online]. New York, 2004 [cit. 2018-07-20]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/middleeastandnorthafrica/organised-crime/UNITED_NATIONS_CONVENTION_AGAINST_TRANSNATIONAL_ORGANIZED_CRIME_AND_THE_PROTOCOLS_THERETO.pdf

46 Celé znění zde: United Nations Global Plan of Action to Combat Trafficking in Persons. United Nations Office on Drugs and Crime [online]. New York, 2010 [cit. 2018-07-20]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/commissions/CCPCJ/Crime_Resolutions/2000-2009/2009/General_Assembly/A-RES-64-293.pdf

47 Úmluvu neratifikovalo Kongo a Írán. Kompletní přehled i s výhradami zde: 12. United Nations Convention against Transnational Organized Crime. In: United Nations Treaty Collection [online]. [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XVIII-12&chapter=18&clang=_en

48 United Nations Trust Fund fo Victims of Human Trafficking: From victim to survivor A second chance at life [online]. In: . United Nations Office on Drugs and Crime [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/human-trafficking/Publication/UNVTF_Brochure_Achievements_Web.pdf

49 Celé znění zde: Global Report on Trafficking in Persons 2016. United Nations Office on Drugs and Crime [online]. New York, 2016 [cit. 2018-07-20]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2016_Global_Report_on_Trafficking_in_Persons.pdf

50 Celý dokument k přečtení zde: Úmluva Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi. Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky [online]. 2005 [cit. 2018-07-20]. Dostupné z: http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=127708

51 Celý dokument k přečtení zde: Úmluva č. 29 o nucené nebo povinné práci. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 1930 [cit. 2018-07-20]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/files/clanky/1171/029.pdf

52 Prevence a potírání obchodu s lidmi. International Organization for Migration [online]. [cit. 2018-07-20]. Dostupné z: http://www.iom.cz/aktivity/prevence-a-potirani-obchodu-s-lidmi

53 Zpráva o boji proti obchodování s lidmi ve vnějších vztazích EU: Návrh usnesení Evropského parlamentu o boji proti obchodování s lidmi ve vnějších vztazích EU [online]. In: . 2016 [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A-8-2016-0205+0+DOC+XML+V0//CS

54 Global Report on Trafficking in Persons 2016 [online]. New York: United Nations Publications, 2016, 6[cit. 2018-10-20]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2016_Global_Report_on_Trafficking_in_Persons.pdf

55 BLATNÍKOVÁ, Šárka. Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality. Institut pro kriminologii a sociální prevenci [online]. Praha, 2010, 15 [cit. 2018-07-18]. Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/docs/378.pdf

56 Global Report on Trafficking in Persons 2016 [online]. New York: United Nations Publications, 2016, 8 [cit. 2018-10-22]. Dostupné z: https://www.

unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2016_Global_Report_on_Trafficking_in_Persons.pdf

The Kellner Family Foundation

tohle je generální partner

tohle jsou TOP partneři

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

PRAHA PRAGUE PRAGA PRAG

KB

Evropská komise
Zastoupení v České republice

METROPOLITNÍ UNIVERZITA PRAHA

US embassy

Erasmus+

tohle jsou partneři

VŠE

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 3

Městská část Praha 6

SCIO

Embassy of Canada
Ambassade du Canada

AUTO ZRUCKÝ
DEALER NISSAN

tohle jsou podporovatelé

interhotel AMBASSADOR ZLATÁ HUSA

UNITED NATIONS
Informační centrum OSN v Praze

Microsoft

leo express

T

tohle jsou mediální partneři

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

RESPEKT